

Štev. 3.

V Ljubljani, v sredo 17. januarja 1917.

Leto IV.

Naša patrolja s skiji v gorah na Tirolskem v letošnji ondi snega bogati zimi.

Prebivalci novoustanovljene Poljske: Prva vrsta od zgoraj nizdol: Naši vojaki vodijo poljske begunce do rodni občin. Poljske žene in otroci se vračajo v ostavljena bivališča. Poljski otroci delajo pod nadzorstvom nemških usmiljenk. Prebivalci poljskega mesteca kuhaja našim in nemškim vojakom čaj. Srednja vrsta od zgoraj nizdol: Avstrijski častnik se razgovarja s poljskim seljakom. Dve poljski seljakinji v nedeljski opravi. Nemški vojaki kupujejo od domačinov cigarete. Tretja vrsta od zgoraj nizdol: Prebivalci poljske vasi pripravljajo naši vojski dostojen sprejem. Poljske žene in otroci na begu pred Rusi. Tipične postave poljskih židov v Lublinu. Žene iz lomžke okolice perejo perilo.

»TEDENSKE SLIKE« so najboljši in najzanimivejši sloven. ilustrirani tednik.

»Tedenske Slike« stanejo: celoletno 12 kron, polletno 6 kron, četrletno 3 krone in mesečno 1 krono. Posamezne številke se dobe po trafikah, knjigarnah in na kolodvo-rih izvod po 24 vinarjev.

Naročite si »Tedenske Slike«! Obnovite naročnino takoj! Opozarjajte svoje znance in prijatelje na »Tedenske Slike« ter pridobivajte novih naročnikov.

Zahtevajte povsod »Tedenske Slike«!

Zastavonoša.

Spisal Alf. Daudet.

IV.

Tudi tam je bilo vse pokonci. Narodne garde, meščani, mobilne garde, vse vprek je kričalo ter švigalo sem in tje. Deputacije, v velikem razburjenju, so šle mimo k maršalu. A Ornis ni videl ničesar, ni slišal ničesar. Sam s sabo je govoril, stopajoč po ulici Faubourg.

„Meni vzeti mojo zastavo!... No, le pogledjmo! Kaj je to sploh mogoče? Kaj ima kdo pravico do tega? Naj maršal da sovragom kar je njegovega, svoje pozlačene vozove in vso ono krasno posodo, ki si jo je prinesel iz Mehike! A to, to je moje... Moja čast! Prepovem si, da bi se tega kdo dotaknil.“

Vse to je bilo govorjeno v presekanih stavkih; deloma ker je tekel, deloma zato, ker je jecjal. A pri vsem tem, v dnu duše je imel vendar svojo posebno misel ta starec! Mislil dodobra zasnovano, široko izkovan: polastiti se prapora, zanesti ga v sredo regimenta ter naskočiti sovražnike z vsemi, ki bi šli za njim.

Toda ko je prišel doli, ga niso pustili vstopiti. Polkovnik, ki je bil sam silno razdražen, ni hotel videti nikogar... Toda Ornis se ni dal tako izlahka odgnati.

Kriče je rotil ter s komolcem suval službujočega podčastnika: „Mojo zastavo... jaz hočem svojo zastavo!“

In glej, končno se odpre eno okno:

„Kaj si ti, moj Ornis?“

„Da, moj polkovnik, jaz...“

„Vse zastave so v arzenalu... le tja pojdi in dali ti bodo potrdilo.“

„Potrdilo?... Čemu to?“

„Tako zapoveduje maršal.“

„Toda polkovnik...“

Starec Ornis se je zazibal kakor človek ki je pijan.

„Potrdilo... potrdilo...“ je ponavljal tópo... Končno je pričel korakati, a bila mu je le ena misel, da je zastava v arzenalu in da jo je treba nazaj dobiti, naj velja kar hoče.

V.

Vrata arzenala so bila na široko odprta, da omogočijo vstop velikim tovrnim

Kronanje v Budimpešti: Prihod kralja in kraljice na zahod. kolodvor v Pešti. Dvorski voz pred kolodvorom.

vozovom, ki so že čakali v vrsto razpostavljeni na dvorišču. Ornisa je pretreslo, ko je vstopil. Vsi drugi zastavonosci so bili že tam, kakih petdeset do šestdeset častnikov, vsi pobiti in molčeči; oj, ti turobni vozovi, stoječi na dežju, kraj njih pa ti ljudje po redu razvrščeni ter gologlavi, bilo je uprav, kot bi se vršil pogreb.

V nekem kotu so bile nagromadene zastave Bazainove armade, vse razvlečene po blatnih tleh. Silno žalosten je bil pogled na te zdrapane kosce svetlobojne svile; na te ostanke zlatih franž in umetniško izrezljanih držajev, na ves ta slavn, sedaj pogaženi blešč, ves premočen od dežja in ves blaten. Neki upravni častnik jih je jemal po eno in eno in vsak zastavonoša je stopil naprej, ko se je poklical dotični regiment, da prejme izročilno potrdilo. Negibno in brezčustveno sta nadzorovala dva častnika to predajo.

In tako nas zapuščate vi, oj sveti vi zmagobudni znaki, razprostrajoči svoje raztrgline, žalostno pometaje tlak kot tica, ki se ji je postriglo peroti. Vi greste od nas s sramoto pogažene lepote in vsaka od vas nese seboj košček Francije. Solnčni sijaj nekdanjih dolgih maršev je še ostal v vaših gubah. V raztrglinah, zadanih vam od krogel, ste hranili spomin neznanih mrtvih, padlih slučajno pod vami, ki ste jim bili vodnica.

„Ornis, sedaj si ti na vrsti... Zovejo te... pojdi iskat potrdila...“

Šlo je prav za potrdilo!

Zastava je bila tu, pred njim. Bila je najlepša, bila najbolj razstreljena od vseh... In ko jo je zagledal, se mu je zazdelo, da je še tam gori na železničnem nasipu. Jasno je slišal prasket krogel, žvenketanje padajoče razbite posode, glasno je čul vabiti polkovnika.

„Pod prapor, otroci moji!...“

Dva in dvajset tovarišev je obležalo za detih in on, tri in dvajseti je skočil naprej, da vjame, da podpre ubogi prapor, ki se maje in pada, ker mu nedostaje držečih rok. Oh, oni dan je bil prisegel, da ga hrani in brani do smrti. In sedaj...

Pri teh mislih je čutil, kako mu vsa kri iz srca buši v glavo. Pijan, izgubljen se je zagnal proti sovražnemu oficirju, iztrgal mu toli ljubljeni prapor, oklenivši se ga z obema rokama; potem ga je skušal dvigniti visoko in ravno, kličoč: „Pod prap...“

Toda glas mu zastane v grlu. Čuti, kako se držaj potresa, kako mu polzi iz rok. V tem zraku, ki teži kakor smrtna plast nizzdoli na odstopljena mesta, zastave ne morejo več vibrati, ničesar ponosnega ne more tu več živeti...

In stari Ornis se je zgrudil na tla, od kapi zadet.

Kronanje kralja in kraljice.

Naš cesar in cesarica sta se kot ogrski in hrvaški kralj Karl IV. in kraljica Cita po določbah ogrske ustave dala dne 30. dec. m. l. v Budimpešti kronati. Noben habsburški vladar še ni bil kronan v tako usod-

Kronanje v Budimpešti: Slavnostno okrašeni Verižni most med Budo in Pešto pod dvorom.

nem času, ki je brez primera v naši zgodovini. Pri slavnostih kronanja so bili prisotni člani cesarsko-kraljevske hiše, najvišje avstrijsko, ogrsko, poljsko, češko in hrvaško plemstvo, diplomatje raznih držav, ministri obeh državnih polovic, ogrski drž. poslanci, mnogo članov avstrij. parlamenta, hrvaške vlade in sabora z banom na čelu, poslanstva ogrskih in hrvaških županij in mest, razni najodličnejši zastopniki cerkve, vede in umetnosti ter vojaštvo.

Slavnosti so se vršile v Budi in sicer v cerkvi sv. Matije, na dvoru in v ulici ozir. na trgu sv. Jurja med cerkvijo in dvorom. Občinstva je moglo torej razmeroma malo prisostvovati.

Ceremonija kronskih svečanosti je bila sledeča:

se je poklonila deputacija obeh zbornic kraljevski obitelji.

Dne 30. decembra ob 6. zjutraj sta imeli obe zbornici svečano sejo ter nato odšli iz parlamenta v Pešti preko Verižnega mostu v cerkev v Budi. Sprevod je bil prekrasen. Vsi magnati in poslanci so bili v razkošnih ogrskih in hrvaških narodnih plemenitaških oblekah. Zastavonoše, heroldi v starinskih nošah; gala-uniforme, pretkane z zlatom in dragulji, gozd zastav in standart, na vseh oknih in balkonih dragocene preproge, slavaloki ter neštnevilne ogrske in hrvaške trobojnice so nudile občinstvu prekrasno, živo pisano sliko. A tudi med občinstvom je bilo mnogo madjarskih, slovaških, slavonskih in hrvaških pestrih narodnih noš.

ljice se ne krona, nego se s krono le dotakne njene rame, na glavi pa ima svojo krono.

Nato je posvetil kralj nekaj junaških častnikov za viteze Zlate ostroge s tem, da se je — sedeč na prestolu — z mečem dotaknil njihovih ram. Med vitezi so bili tudi trije Hrvatje.

Potem je odšel kralj s spremstvom iz cerkve pod kip sv. Trojice, kjer je prisegel javno na ustavo. Topovi so zagrmeli in kralj se je vrnil v cerkev, da odjezdi na hribec kronanja, ki je bil zgrajen na trgu sv. Jurja. Vsako mesto in vsaka županija je poslala za ta umetni hrib skrinjo zemlje s kakega zgodovinskega prostora.

V sijajnem sprevodu so najprej jezdil

Nadvojvodinje in dvorne dame gledajo z balkona palače finan. ministrstva slavnostni sprevod.

Zvečer 27. dec. je izročila na dvoru kralju deputacija magnatske in državne zbornice po kardinalu, knezu-primasu Czernocku inauguralno noto ter ga prosila, naj se da kronati. V drugi dvorani je nato isto prosila kraljico. Oba sta odgovorila, da ustrežeta izraženi prošnji.

Dne 28. dec. sta imeli obe zbornici slavnostno sejo ter se poklonili zopet na dvoru vladarju, ki je prisegel na ustavo in določil dan kronanja. Opoldne je izročila deželna deputacija kralju in kraljici kronski dar, vsakemu po 50.000 zlatnikov; nato so pripeljali v železni skrinji kronske insignije v kraljevo sobo.

Dne 29. decembra so prepeljali kronske insignije v cerkev sv. Matije. Popoldne

Kralj in kraljica sta prišla v cerkev ob 3/4 9. dopoldne v osmerovprežni galakarosi s sijajnim spremstvom. V cerkvi so že čakali člani kraljevske hiše, kardinal s škofi, magnati, poslanci in deputacije županij in mest. V loretski kapeli se je kralj, ki je bil v rdeči huzarski uniformi, ogrnil s plaščem in opasal z mečem sv. Štefana. Nato je kralj prisostvoval maši sedeč na prestolu, obdan od zastavonoš, ministrov i. dr. Min. predsednik grof Tisza je držal drž. meč, ban hrvaški baron Skerleč pa državno jabolko.

Med kronanjem je kralj pokleknil pred oltar, kardinal knez-primas in ministerski predsednik grof Tisza pa sta mu položila krono sv. Štefana na glavo. Kra-

huzarji, nato so šli peš magnati in poslanci, člani deputacij, ministri, nato so jezdili heroldi, 11 zastavonoš, nosilci kralj. insignij, med njimi ban, grof Tisza, nadvojvode, škojfe in končno sam kralj s krono na glavi in s plaščem. Nato so sledili gardisti in plemiči. Kralj je zajahal na hribec ter z mečem zamahnil na vse štiri strani. Kraljica in prestolonaslednik sta gledala z okna.

Nato se je kralj vrnil na dvor, kjer se je vršila gostija kronanja. Za mizo so sedeli kralj, kraljica, kardinal, papežev zastopnik in grof Tisza. Kralj je imel na glavi krono. Stregli so državni poslanci.

Poslanci obeh zbornic so se medtem vrnili v zbornico ter podpisali zapisnik o kronanju. S tem so bile slavnosti zaključene.

Za beneške Slovence.

Če bi nam sedanja vojna prinesla združitve beneških Slovencev z avstrijskimi, bi bilo to za naš narod velika sreča. Za to združenje se sedaj zanimajo nemški časopisi.

V „Österreichisch-ungarische Kriegskorrespondenz“, ki jo izdaja c. in kr. vojni tiskovni stan, čitamo: „Med temeljnimi vodili za vzpostavitev miru se s strani ententnega časopisja načeloma vedno poudarja narodnostno načelo, ali z drugimi besedami: verstvo malih narodov. Vemo, kaj naj pomenja to; je pač zavijanje neupravičenih zahtev v narodnostni plašček, sklicevanje se na gotove splošne človeške pravice. Dovolj je pač znano, da hočeta Francoska in

odgovarjati v svojem maternem jeziku. Njihovi, v jugo-zapadnih avstrijskih kronovinah naseljeni bratje uživajo te in še veliko več pravic; štejejo pa nekaj nad poldrug milijon.

Ali torej ni zapoved najvišje pravičnosti, da se za del malega slovenskega naroda, ki je pod italijanskim jarmom obsojen, da sčasoma pogine, stremi po zedinjenju s prej omenjeno celoto tega slovanskega plemena? In ker je le-to ravno pod avstrijsko vlado našlo negovanje svoje narodne posebnosti in jezika v najpolnejši meri, se more to zedinjenje zgoditi pač le v okviru avstro-ogrske monarhije. Odtod izvirajočo popravo meje bi apostoli odreševanja tlačenih narodov morali pozdravljati z največjim nadušenjem.

skačejo; molijo, kolnejo; ni se na njih besedo — obljubo — krepost zanesti. Koliko žalostnih nasledkov izvira iz te slabosti, vsi dobro vemo; laž, goljufija, kriva prisega. Mož beseda ni vselej pri Slovencih doma.

2. Zapravljivost, ki gostoljubnost presega: Slovencev klobasije — vinske točije (fureži). Kaj iz tega izvira? Tatija, goljufija in plen.

3. Pijanost, ki jo lahko vidimo in čujemo na ulicah, cestah, božjih potih. Kaj pride iz pijanosti, kaže vsakdanska skušnja: krvavi poboji — pravde — poživinjenje.

4. Nezaupljivost. Reci jim, kar hočeš, ne verjeme. in če tudi potrdijo, hitro ovržejo. Preradi in prenašlo pa takim zaupajo, ki jim delajo prazne obljube in imajo široka usta.

Kraljica in kraljevič se peljeta h kronanju.

Italija, da se to načelo v tistem sporazumu uporablja samo pri avstrijskih in ogrskih državljanih italijanskega jezika, in se popolnoma nič ne ozirata na to, da se tudi na Francoskem nahajajo „neodrešeni“ Italijani.

Nasprotno pa se nam zdi dolžnost opozarjati, da živi v italijanski videmski provinciji nad četrt milijona Slovencev, katerim je v varstvo nezastarajočih človeških pravic nastopajoča italijanska vlada hotoma kratila najprimitivnejše narodne potrebe. To znatno število Slovencev nima niti šol, v katerem bi se poučevalo v njihovem maternem jeziku, niti ne more v tem jeziku poslušati božje besede, še manj pa pred uradom ali sodiščem

Tudi Slovenci bi navdušeno sprejeli svoje beneške brate zopet v svojo narodno zvezo, država pa bi imela v združenih Slovencih najmočnejšo obrambo oporo proti Italiji.

Slovenske narodne napake.

Naš katekizem našteva sedem naglavnih grehov, ki so — lahko bi slabosti, ne rečem strasti, našteje še več, ki so več ali manj vsakemu narodu lastne, slovenskemu pa znamenite:

1. Lehkomiselnost ali vetrovnost. Kakor veter potegne, se radi zasuka — predpoldne hlače — popoldne

5. Pogosta zanikarnost in nesnažnost pri domačiji. Poglejmo nemške Avstrijane — njihove postelje — krčme! Slovenski možaki se vso zimo po peči valjajo, pipe pušijo, pa na goli slami leže. V neki bajti sem našel, kure, prasce, tele in ljudi.

6. Zametavanje svoje narodnosti in svojega jezika.

7. Politična surovost in slepota naših Slovencev, ki jim ni drugega na srcu, kakor da bi nobenih davkov ne bilo.

8. Ljutost in krvoželjnost. Koliko graščin so popalili in samostanov požgali v časih stare pravde! Leta 1848 so morali najboljši domorodci bežati...

Pa ne žaliti vas, ne grajati svojega

Slavnostni voz s kraljem, kraljico in kraljevičem na potu v cerkev sv. Matije.

dragega naroda, le rane hočem pokazati, ki jih imamo celiti. Posvetovati se, kako? to je naša sveta naloga.

Povzdigujmo ceno slovenščine v narodu, povejmo ljudem, kaj materni jezik velja, da ga bo tudi ljudstvo spoštovalo! Ne zati-rajmo nemščine, ampak poleg nje podpi-

rajmo slovenščino tako, da bo ona gospo-dinja! Potrebe za omiko rastejo, naj bi rastle tudi knjige o vsakršnem predmetu, ki zadeva narodno omiko. Ako ne damo hrane v slovenski skledi, bo ljudstvo v nemško zajemalo. Hočemo mirno napredovati, ne psovati, ne zabavljati. Držimo se

z obedvema rokama slovenščine, skrbimo za njeno omiko sebi in svojim! Tirjajmo svoje pravice, pa po modrosti in pravi meri; branimo se napadov naših nasprotnikov, pa brez vsega srda in brez praznega pričkanja! Naše orožje bodi beseda večne resnice, ki uči Nemce kakor Slovence: česar sam sebi ne želiš, glej, da tudi drugemu ne storiš! V potrebnih rečeh nas vodi sloga, v dvomljivih svoboda, v vseh pa ljubezen bratovska!

(Iz govora knezoškofa A. M. Slomška l. 1862. v mariborski čitalnici.)

Razne vesti.

Nova Avstrija ali mala Avstrija? Pod tem naslovom piše dunajska „Korrespondenz Zentrum“: Obljubljeno razširjenje galicijske avtonomije se v enem delu nemško-avstrijske javnosti tolmači kot izpolnitev lastnih smelih izločilnih načrtov. Kdor pa pozna pomen tega težkega vprašanja, bo vedel, da so s tem poraženi vsi notranjepolitični problemi. Če se hoče zdaj z enim udarcem ločiti Galicijo od avstrijskega državnega organizma, kaže to diletansko naziranje. Kake posledice bi to imelo? Glasom ljudskega štetja je imela Avstrija 1910. leta 28,572.000 prebivalcev na 300 000 štirjaških kilometrih. Po izločitvi Galicije bi imela le še 20,546.000 prebivalcev in 222.507 štirjaških kilometrov. Ogrska s svojimi 20,884.000 prebivalci na 325.411 štirjaških kilometrih bi bila potem bolj obljudena in večja. Ali je treba šele pisati, kake posledice bi to imelo na dualistično razmerje? A vendar se dobe poli-

Kraj na umetnem hribcu na trgu sv. Jurja zamahuje z mečem sv. Stefana na vse štiri strani.

tiki, ki jim izločitev Galicije ne zadostuje in ki zahtevajo tudi izločitev Dalmacije! „Dovolina mora postati manjša!“ .. To je geslo teh Maloavstrijcev, ki zasledujejo vedno le svoje posebne koristi. Ti mislijo namreč, da bo izginilo iz državnega zbora 106 galiških poslancev in da ostane v državnem zboru 230 Nemcev in le 181 Nenemcev. Nemci bi torej imeli večino in bi delali kar bi hoteli. Pa stvar ni tako enostavna. Prvič bi tudi v zmanjšani Avstriji ne imeli Nemci večine, ker bi bilo še vedno 10,596.000 Nenemcev proti 9,950.000. Nemcem in ker bi drugič nenemška večina prebivalstva pač ne prenašala nemške večine v parlamentu. Vsakemu narodu se da zagotoviti pristoječe mu pravice le potom poštene sprave.

Prihodnja vojna. Znani nemški časopis „Christliche Freiheit“ je priobčil izpod peresa draždanskega pastora Mensinga članek, v katerem je med drugim rečeno: Plamen vojne opravičuje upanje, da nastane nova doba. Prihodnja vojna bo še strašnejša kakor sedanja. Wilson je rekel: Mi ne moremo več nevtralni ostati. Tudi Kitajska se vzbudi in bo udarila na vse strani in Indija se bo vzbudila iz sanj.

Kupčevanje z zlatim in srebrnim denarjem na Dunaju. Dunajska policija je dne 10. januarja v neki kavarni v II. okraju aretirala 100 (!) zakotnih agentov, ki so kupčevali z zlatim in srebrnim denarjem.

Proti sleparjenju in oderuštvi z živili. Moravsko namestništvo je naročilo vsem glavarstvom, da morajo dati vsak slučaj sleparjenja ali oderuštva z živili, ki je bil uradno dognan, razglasiti v vsaki občini svojega okraja na ta način, da se obsodba nabije na občinsko desko.

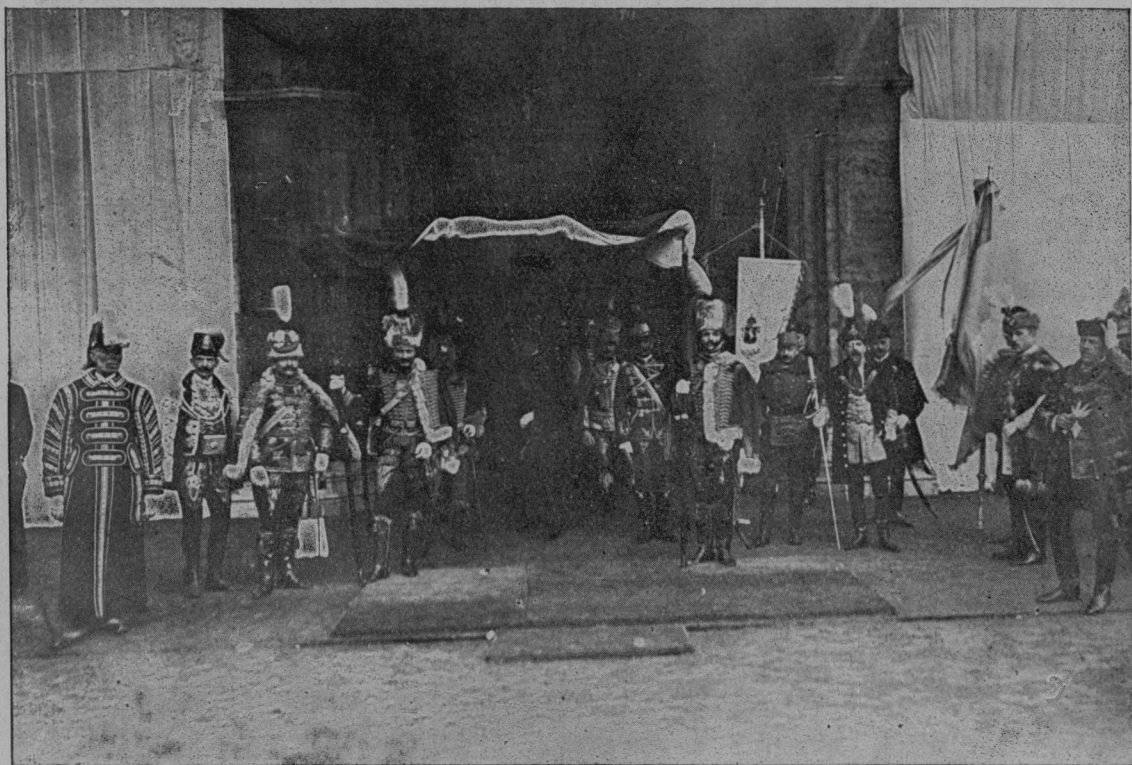
Kralj in kraljica se peljeta skozi Budimpešto dne 27. dec.

Ženska žrtev za vojno. Zveza izdelovalcev ženskih klobukov na Nemškem je obelodanila bridko pritožbo. Med drugim se najbolj pritožuje, da ni več dobiti toliko kemikalij in barvil, kakor pred vojno in da bo morala opustiti 26 barv, s katerimi je doslej krasila ženske klobuke.

Razočarano italijansko vojno vodstvo. Italijanom je jela pohajati sapa na poti v Trst. Laškim listom se zdi potrebno, da povedo svojim bralcem, kako strašno težka je pot v Trst. „Stampa“ priobčuje te dni zelo resen opis kraške fronte. Člankar izvaja, da je kraška fronta zagraja, katere ni mogoče

Slavnostno občinstvo po kraljevem odhodu na hribcu.

Ogrska garda pred cerkvijo sv. Matije, v sredi magnatje.

vzeti z naskokom; avstro-ogrska postojanka na Grmadi je nepremakljiva ter bi razlila na napadalca kakor strašen ognjenik cele reke ognja in železa. Sovražnik se ni upehal, marveč je njegova volja, držati vsako ped zemlje, jačja nego je bila kdaj prej. Da pa tolaži ljudstvo, izjavlja člankar nato, da bodo Lah ovire, ki so od spredaj nezavzetne, obšli in napadli ter vzeli od zadaj.

To, kakor kažejo dosedanje izkušnje, bo zahtevalo zelo mnogo časa ter vsekakor ne bo manj hna naloga. Če dospo italijanske čete na severozapadu do Kostanjevice in vzemo Selo, potem se bodo oblegovalne operacije pri Grmadi šele začele. Kdor je tako lahkovoren, da verjame na izpraznitvev Trsta, ali kdor misli, da vodi v Trst pot ob morju, ali da bi mogla v Trst priti italijanska konjenica, tega je treba poslati na Kras, kjer bi si stokrat polomil noge in si s povzdignjenimi rokami izprosil prostorček v kakem vozu Rdečega križa, da bi se odpeljal v ozadje.

Vojne prorokbe ob Vrbskem jezeru. Med slovenskim ljudstvom ob Vrbskem jezeru žive prastare vojne prorokbe. Nekatere objavlja sedaj celovški „Mir“. Staro narodno prorokovanje pravi: „Ob cestah bodo grobovi, vsak gospod bo imel svojega gospodarja; ko bo kmetica vsejala kruh, bo stal poleg nje orožnik. Vsak bo vesel svoje telesne hibe. Takrat bodo stali krog Vrbskega jezera sami gradovi (kdo je med ljudstvom takrat še znal za vile!). Sibila je rekla: Takrat bi še svojim črevljem ne privoščila biti na svetu, tako zlo bo tlačilo ljudi; potem, po tisti vojni bo pa tako dobro, da bi še sama, kakor stara sem, hotela živeti.

Nazadovanje porodov v Nemčiji je bilo že pred vojsko jako znatno. Zato je bila zlasti med socijalnodemokratskim žensstvom prav izdatna agitacija, naj se varujejo otrok, češ, z otroci zagrene sebi življenje, otroci kot proletarci pa so tudi obsojeni na dosmrtno trpljenje. Zdaj med vojno se je pokazalo, da je nazadovanje porodov že prav naraslo. Nemška vlada dela posebne priprave, da to prepreči. Poskrbeti hoče za varstvo in podporo porodnic in mater, preurediti hoče babištvo in poskrbeti energične uredbe proti razširjanju spolnih bolezni. Vrh tega ugibajo, ali bo sam-

cem naložiti poseben davek ali pa očetom več otrok dati pluralno volilno pravico.

Kleptomanija. Vojna je dala povod za razmišljanja o vsakovrstnih pojavih. Zlasti mnogo gradiva je dala specialistom za živčne bolezni. Zdaj čitamo, da so danski zdravniki vzeli v pretres takozvano kleptomanijo, a prišli so do spoznanja, da take bolezni prav za prav ni in da se le pri premožnih ljudeh imenuje to kleptomanija, kar se pri revnih ljudeh imenuje tatvina. Resnična kleptomanija je posledica degeneracije: takega človeka obide kar naenkrat želja po kaki stvari, ki ni njegova, pa se je polasti. A taki slučaji so izjema in se zgodijo le pri umstveno in telesno slabotnih ljudeh, v vseh drugih pa je kleptomanija le simuliranje in ni drugega nič kakor navadna tatvina. Tako poročajo zdravniški listi.

Antanta proti nam. Koliko premoč imajo države, zbrane v antanti, proti nam,

Nemčiji in zaveznikoma, naj dokažejo sledeče številke. Prebivalstva šteje

Rusija v Evropi in Aziji	176,400.000
Francija s kolonijami	97,910.000
Britanija „	440,415.000
Belgija s Kongom	22,754.000
Srbija in Črnagora	4,925.000
Italija s kolonijami	36,966.000
Japonska	72,673.000
Portugalska s kolonij.	15,292.000
Rumunija	7,602.000

skupaj 874,937.000

Nasprotno pa štejejo

Nemčija s kolonijami	77,286.000
Avstro-Ogrska	51,390.000
Turčija	21,600.000
Bolgarija	4,767.000

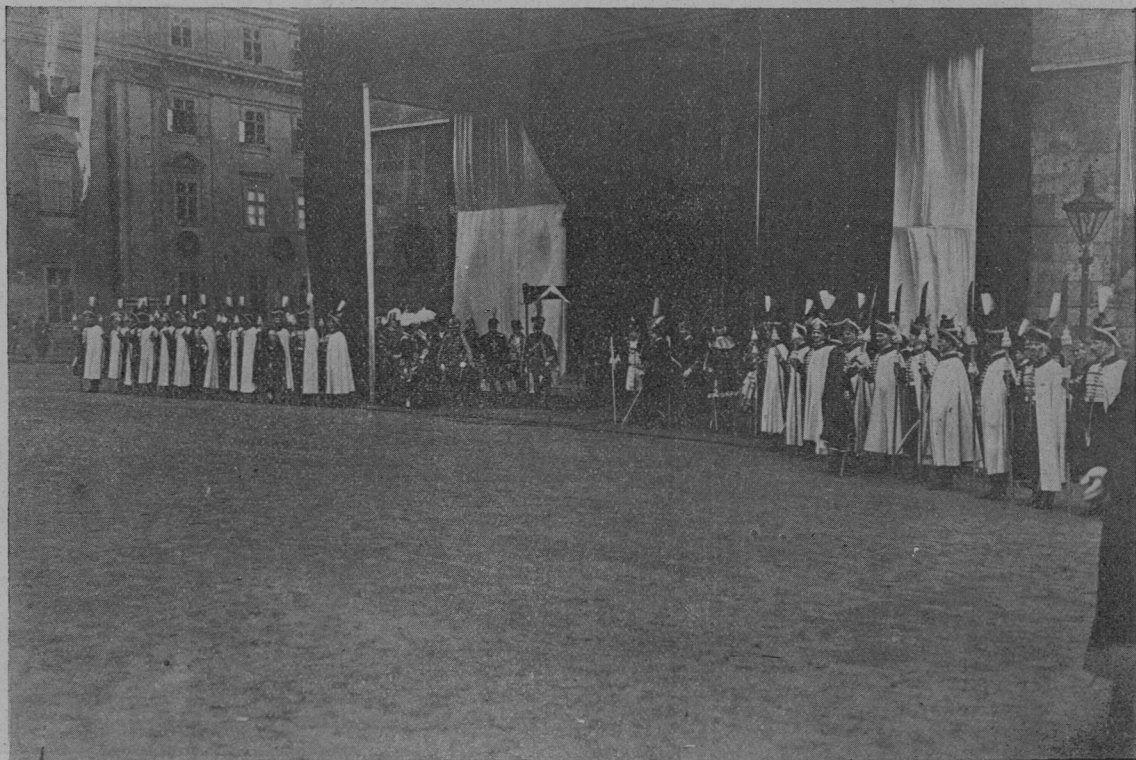
skupaj 155,043.000

Torej 874,937.000 oseb proti 155 043.000! Seveda Portugalska, Japonska in nekatere angleške kolonije niso poslale vseh svojih vojakov na bojišča, a tudi Turčija še ne, ker ima v Aziji še velike rezerve. Torej stoji 1 proti 5. Toda dokazano je, da števila ne pomenjajo nič, ker — duh je vse!

Naročite „Slovana“!

Kljub neugodnim vojnim razmeram se je pojavil v slovenski književnosti krepak pokret, ki obeta oživiti in povzdigniti slovensko prosvetno delo, in od občinstva, zlasti inteligenca je odvisno, ali obrodijo to mlado gibanje zaželjene sadove. — Tudi „Slovana“, mesečnik za književnost, umetnost in prosveto, stopa v novo dobo svojega življenja. List, ki je vedno deloval za svobodni razvoj slovenske kulture, začne s prvo številko tega leta svoj petnajsti letnik. Uredništvo ostane še nadalje v rokah pisatelja **Milana Pugelja**, ki se je kot tak izkazal z ureditvijo po vsebini in opremljenosti bogate „Literarne pratike“ in dveh zadnjih letnikov „Slovana“. Povsod čutimo v njegovem uredniškem delovanju strogega esteta; v širokem pojmovanju svojega posla je brez osebnih predsodkov zbral okoli sebe starejše kakor tudi mlajše avtorje in nudil vsem z enako skrbnostjo prilike za svobodno besedo.

„Slovana“ je za ta letnik v obilni meri preskrbljen z izvrinim gradivom

Ogrski častniki in magnati pred vhodom cerkve sv. Matije.

in mu zato ne bo treba seči po prevodih. Ker je lastništvo lista dalo uredništvu na razpolago širše denarne vire, bo mogoče tudi uspešneje delovanje za svobodno književnost, umetnost in prosveto. Prva številka, ki kmalu izide, prinese poleg pesmi **Golarja, Albrehta** in drugih tudi daljšo povest kratkočasnega sodobnega pisca **Frana Milčinskega** „Gospodična Mici“, ki se razmahne takoj po uvodnih straneh v tak humor, kakor ne kmalu katera dosejanja naša zgodba. Dolgo novelo, pisano vseskozi z mladeniškim temperamentom, prične objavljati **Fran Govekar**. Naslov njegovi noveli je „Volkodlak“. Dalje prinese prva številka začetek vsebinsko zelo zanimive in originalne novele prikupnega pripovedovalca **Ivo šorlija**. Krajšo črtico objavi **Josip Kostanjevec**. **Dr. A. Žigon** ostane „Slovanu“ še nadalje zvest sotrudenik. Prva številka prinese poleg prispevka v listku „Bridko zgodbo“ iz Levstikovega življenja, ki je pisana tako strogo stvarno, kakor vsa dela tega temeljitega avtorja. **Dr. Fran Ilešić** objavi nekaj **Gregorčičeve korespondence**, prof. **Ferdinand Seidl**, naš odlični sodobni prirodoslovni pisec, bo zastopan v listu. Prof. Seidl je zagotovil „Slovanu“ svoje nadaljnje sodelovanje, kakor še mnogi drugi avtorji. V prvih številkah prične izhajati tudi „Igra“ daljša povest **Ivana Albrehta**, ki je pokazal svoj solidni pripovedniški talent zlasti v noveli „šal“, objavljeni v lanskem letniku „Slovana“. Daljšo povest je spisal za list nadalje **Jos. Kostanjevec**, **Mil. Pugetlj** objavi več novel in izmed najmlajših priobči **Ferd. Kozak** črtico iz vojske, **Fran Lipah** enodejanko „Dopust“ i. t. d. „Slovan“ objavi članek prof. trg. akademije

Členi magnatske žbornice v slavnostnih narodnih nošah.

dr. L. Čermelja, nadalje pripravljajo trije avtorji spis o **petdesetletnici Jugoslovanske akademije** in sicer **dr. Fran Ilešić**, **Ferd. Seidl** in **dr. Janko šlebinger**. Prispevke so še obljubili **Ivan Cankar**, **dr. P. Grošelj**, **dr. Iv. Lah**, **Cv. Golar** in med mlajšimi pisatelji tudi **Stanko Svetina** in dr., ki so pokazali lep pripovedniški dar.

Listek „Slovanov“ bo poročal o aktualnih kulturnih dogodkih in posebno še o vseh novih književnih pojavih.

Tako bo poskusil „Slovan“, dobro založen z dobrimi in izvirnimi deli, svojim čitateljem vsestransko ustreči. Vsaki številki bo priložena tudi reprodukcija dela naših, slovanskih in svetovnih najboljših slikarjev in kiparjev. „Slovan“ bo izhajal iznova bogateje ilustriran in bo priobčeval le slike umetniške vrednosti. Novo založništvo poskrbi „Slovanu“ tudi novo opremo, nov ovitek in vinjete, ki jih je narisal naš slikar **Maksim Gaspari**.

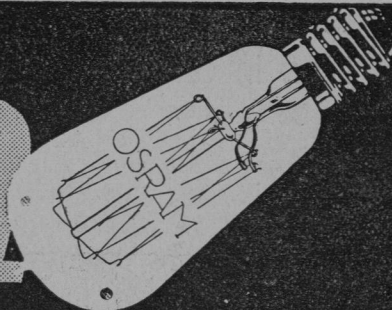
Slovensko občinstvo, zlasti inteligenca naj podpira sveži pokret naše književnosti s tem, da se naroči na „Slovana“ in listu tako omogoči, da se bo čedalje bolj razvijal in spopolnjeval. Naročnina za „Slovana“ znaša celoletno 12 K, pol letno 6 K.

Prevelika občutljivost vrata proti mrzlemu zraku je samo posledica pomanjkljive cirkulacije krvi. Takozvano utrjenje vratu proti vplivom mraza obstoji v oživiljenju pritoka k vsem organom vrata in požiralnika. To utrjenje dosežemo z vnanjim vtiranjem in izpiranjem grla s Fellerjevim osvežujočim in oživlajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-Fluid“. Rabo tega bolečine lajšajočega in sluz razkrajajočega domačega sredstva je najboljša obramba proti prehlajenju vrata. Predvojne cene 12 steklenic tega izbornega domačega sredstva pošlje na vse kraje za 6 K franko lekarnar **E. V. Feller**, **Stubica**, **Elsatrg št. 280** (Hrvatska). Pri boleznih vsled prehlajenja vedno ugodno vpliva pospešitev presnove. Kdor torej trpi na zaprtju, naj vzame Fellerjeve nalahno odvajajoče rabarbarjeve kroglice z zn. „Elsa-Pillen“. 6 škatlic stane 4 K 40 h franko in je priporočljivo naročiti oboje teh izbornih domačih sredstev, da so v slučaju potrebe vedno pri roki. Najbolje je, ako se tej pošiljki priloži še Fellerjev klinček proti migreni in vedno zanesljivo sredstvo proti kurjim očem: Fellerjev turistovski obliž z zn. „Elza“ po 1 K in 2 K, ki vam bo tudi pogosto prav prišlo.

Ministri, deputacije in korporacije z zastavami.

Osram

„SLOVAN“ XV. letnik

mesečnik za književnost,

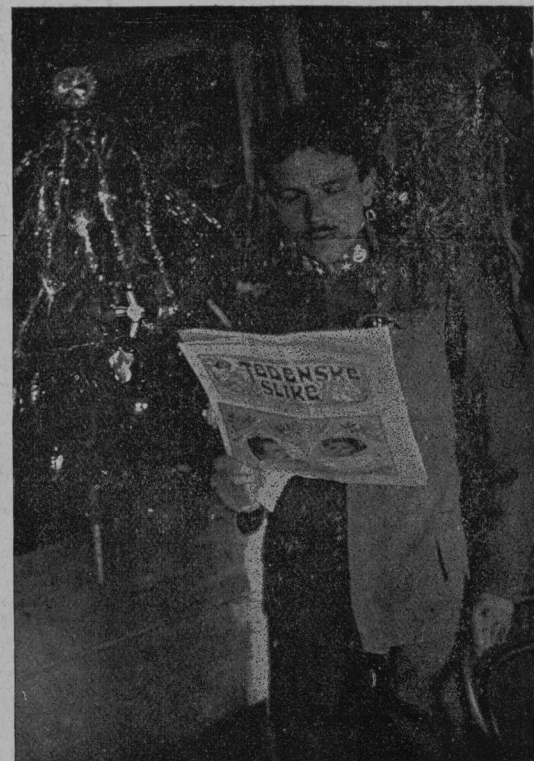
umetnost in prosveto

priobčuje pesmi, romane, novele, povesti in razprave **najboljših slovenskih pesnikov, pisateljev in znanstvenikov.**

Vsaka številka „SLOVANA“ ima po 1 do 2 eno- in večbarvni umetniški prilogi, reprodukcije del najboljših slikarjev oziroma kiparjev ter portrete pisateljev in umetnikov.

Naročnina za „SLOVANA“ znaša za vse leto 12 K, pol leta 6 K, za dijake vse leto 10 K, za pol leta 5 K. Naročite „SLOVANA“ takoj!

Naslov: „SLOVAN“ - Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Božič na italijanskem bojišču: Telegrafist Jožko Drenovec čita ob svitu božičnega drevesa „Tedenske Slike“.

Obiskujte „Kino Central“ v deželnem gledališču

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pisem za v pogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite
med. dr. A. Rixovo prsno kremo
oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva.
Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. —
Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3.30,
velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8.80.
Kosm. Dr. A. Rix laborat, Dunaj IX., Lackierergasse 6/O. Razpošilja se strogo diskretno.
Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in
drogerija „Adrija“.

Rožnata lica

in ustne naravne lepote pri vporabi
dr. A. RIX-a edino dobri in garantirano neškodljivi

„rožni rosi“

(pralno). Nihče je ne spozna, kljub krasnemu učinku. 1 stekleničica K 2.75. Kos. dr. A. Rix a Laborat. Dunaj IX., Lackierergasse 6/O. Odpošlje se diskretno po povzetju ali proti predplačilu zneska. Zaloga v Ljubljani: parf. A. Kanc in „Adrija“ drogerija.

Starine (staro pohištvo, posodo, obleko, slike i. t. d.) in umetno zobovje kupuje in prodaja
A. DERGANČ, brivec in starinar,
Ljubljana, Frnačičkanska ulica štev. 10.

Vsakovrstne tiskovine

za občinske urade,
odvetnike,
notarje,
gostilničarje,
zasebnike itd.

ima v zalogi

tiskarna **DRAG. HRIBAR,**
Ljubljana,
Dunajska cesta št. 9

Ali hočete
biti svojega

revmatizma

temeljito oproščeni?

Na tisoče jih je že ozdravljenih!

Bolečine v udih in členkih, zatečeni udje, pokvarjene roke in noge, trganje, zbadanje, ščipanje v različnih delih telesa da, celo slabe oči so posledica protinastega in revmatičnega obolenja.

Nujam Vam naravno sredstvo za zdravlje!

Nobena univerzalna medicina ampak zdravilno sredstvo, kakor ga daje dobrotna majka narava bolnemu človestvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svojo podučno razpravo čisto zastonj. Postanete moj hvaležni privrženec.

Expedicija Opern-Apotheke, Budimpešta VI. Odd. 255.

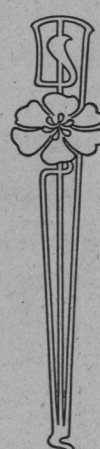
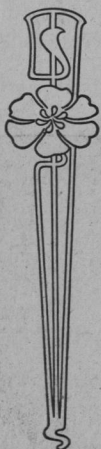
Tiskovine vseh vrst

tabele, račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd. natisne lično in ceno

tiskarna DRAGOTIN HRIBAR

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

kakor: časopise, knjige,
brošure, cenike, lepake,
letake, vabila, vsporede,

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 ¹/₂ %

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI.

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad 900.000.

Zima se oglašča!

Dovoljujemo si slavno občinstvo opozoriti na:

Specijalni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo:

Za dame!

Vrhne pletene jopice in dušogrelci z rokavi kakor tudi brez rokavov.

Športne čepice iz volne in svile. Spodnja krila, iz volne, crepe de sante, svile, listra, klota, batista i. t. d.

Kombinaže, srajce, jopice in drugo perilo, pleteno iz volne, bombaža in šifona.

Predpasniki pisani, beli in črni v vseh modernih krojih.

Stezniki v različnih kakovostih od najcenejših do najboljših.

Nogavice črne in v modnih barvah, volnene, svilene, flor itd.

Gamaše iz sukna, pletene in triko.

Rokavice glacie, pletene in triko.

Žepni robci iz platna, šifona in batista.

Za gospode!

Srajce likane iz šifona in cefirja v najboljših kakovostih.

Srajce za šport v vseh modernih oblikah, iz cefirja in mako.

Nočne srajce v različnih oblikah.

Normalno perilo kakor: srajce, jopice, hlače iz volne in bombaža.

Tetra perilo, zdrav. priporočeno.

Nogavice volnene, mako in bombažaste v različnih modnih barvah.

Ovratniki in manšete, najboljši izdelek.

Kravate, naramnice itd. v veliki izbiri.

Rokavice glacie, pletene in triko.

Žepni robci v vseh kakovostih.

Dokolenice, gamaše, rokavice in druge v to stroko spadajoče potrebščine za zimski šport in turiste.

Za dečke in deklice!

Športne jopice za deklice.

Sviterji za dečke v vseh kakovostih in velikostih.

Športne čepice v različnih oblikah in barvah.

Gamaše v vseh velikostih.

Nogavice od najcenejše do najfinije vrste, za vse starosti, iz volne, bombaža in flora.

Biserni triko in normalno perilo kakor: hlačke, jopice kombinaže (žabe) v vsakovrstnih kakovostih in velikostih.

Tetra perilo za dojenčke, higijenično priznано kot najboljšo.

Predpasniki za deklice iz perilnega in belega blaga, kakor tudi za male dečke iz močnega moleskina

Največja in najpopolnejša izbira v tej stroki.

Posebno priporočamo različno vojaško perilo iz čiste volne in velblodje dlake, dalje galoše ameriškega in švedskega proizvoda v vseh velikostih, veliko zalogo dežnih plaščev od najcenejših do najfinijših, in najmoderneje bluže iz svile, baržuna in volne.

LJUBLJANA A. & E. SKABERNE LJUBLJANA
Mestni trg 10. specijalna trgovina za pletenine, trikotažo in perilo. Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!

!! 10 letna garancija. !!

Dober

zanesljiv
in lep

šivalni stroj

se dobi le pri:

JOSIP PETELINC-U

tovarniška zaloga „Gritzner“ in „Afrana“

Že nad 3 milijone v rabi.

strojev v priprosti in luksuz opremi, barva lesa poljubna, vsi stroji vežejo, krpajo perilo in nogavice, ter šivajo naprej in nazaj. — Pouk v vezenju brezplačen v hiši. Zalogo si vsak lahko ogleda ter posamezne stroje preizkusi in trgovini v LJUBLJANI, sv. Petra nasip 7, — blizu frančiškanskega mostu, za vodo, levo 3. hiša.

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene

POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 24 K.

Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 krón.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. Šarc

 lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5
nudi še priložnost za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisalk
prtov
prtičev
brisalk

odejnih rjuh
blazin
pernatih blazin
pernic
žepnih rut

ŠVICARSKA VEZENINA.
Za vojake zimsko perilo.

Mazilo za lase

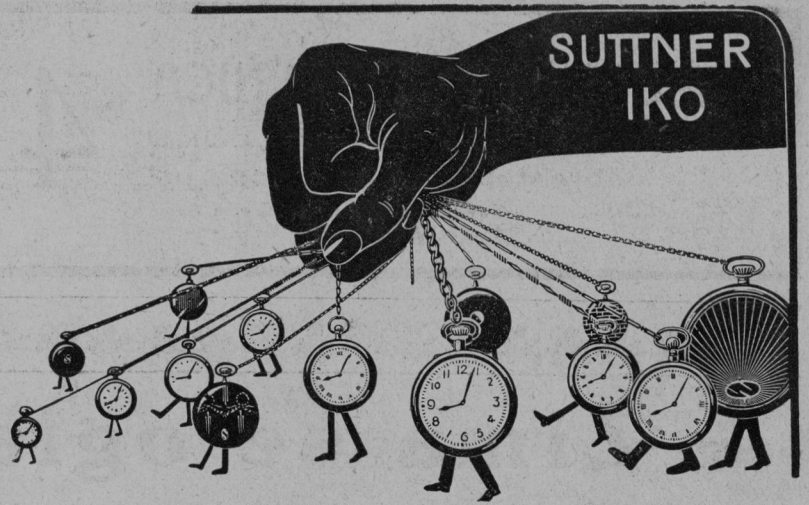
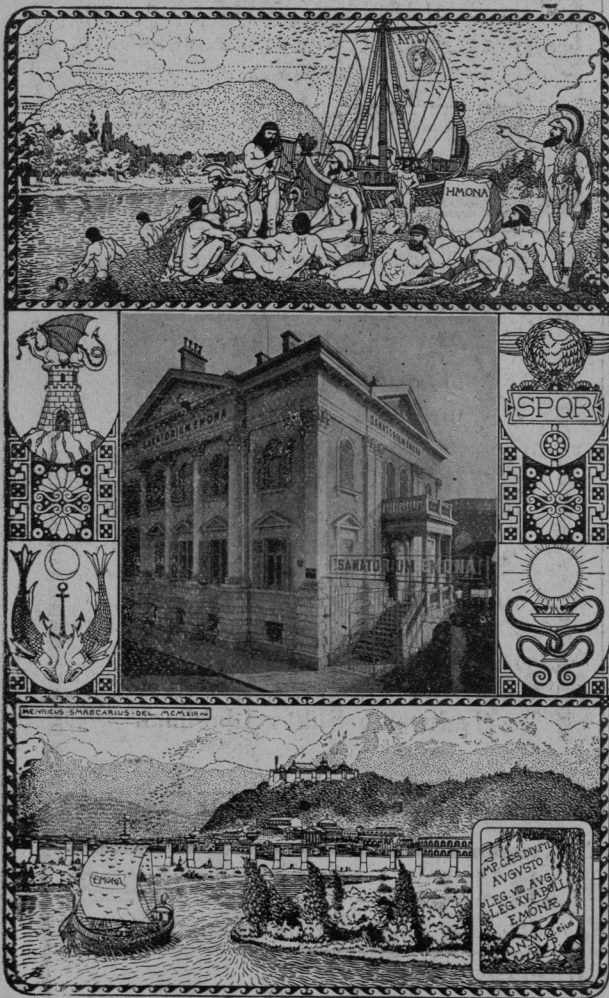
varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spodnji
Siški št. 222 pri Ljubljani.
Dobi se v Kolodvorski ul. 200
ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
V 3 tednih zrastejo najlepše la-
se. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se
tudi po pošti. Izorno sredstvo
za rast las.

Za gotovost se jamči.
Zadostuje steklenica.
Spricevala na razpolago.

Priporoča se

umetna knjigoveznica

IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je

== **mojstrsko delo urarske umetnosti!** ==

Razpošilja se po povzetju. — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, le-
:: potičja, daril i. t. d. v velikem ::

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastonj in poštnine
prosto.

Zlato uro zastonj!

Natančneje v krasnem ceniku, ki se
: pošlje zastonj in poštnine prosto. :

Vse ure so natančno preizkušene!

**Tako sodijo vse stranke! Tisoč takih
pisem Vam lahko pokažem!**

Po letih še ni popravila potrebna!

Moji znanci so zelo iznenadeni, da
ona kovinasta ura, katero sem pri Vas
kupil za K 4.10, še ni bila popravljena in
gre vedno dobro. Pošljite mi sedaj ravno
tako za mojega nečaka. Vsoto K 4.10
pošljem istočasno po poštni nakaznici
na Vas.

Vas najlepše pozdravljam
Skaričevo pri Krapini. — Fr. Mlinarič, pos.

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Špecialna trgovina bluz

Antonija Sitar

Poravnajte naročnino!

IVAN JAX IN SIN
Ljubljana, Dunajska cesta 17.

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev
in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen
pouk v ve-
-zenju -
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte
cenik, ki ga
dobite
brezplačno
in poštnine
prosto.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Franciškaška ulica št. 10, I. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Sterlekar.

Tiskarna Dragotin Hribar v Ljubljani.